

Sytuacja ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy Zaleszany

1. Wały przeciwpowodziowe chronią nie tylko gminę Zaleszany ale także pośrednio gminę Gorzyce, która jest niżej położona i otoczona z trzech stron rzekami Wisłą, Sanem i Łęgiem.
Lewostronny wał na rzece San liczy 16,455 km (4+445 – 20+900). Odcinek ten obsługuje Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Oddział Tarnobrzeg, Inspektorat w Nisku.
W wale znajduje się kilka śluz, z których tylko jedna jest czynna tzw. „Rynsztok” w m. Skowierzyn gdzie łączy się starorzecze z rzeką San. Pozostałe są zainfowane lub zamurowane (Majdan Zbydniowski - na wysokości szkoły, Wólka Turebska oraz Pilchów).
Prawostronny wał na rzece Łęg liczy 3,8 km (7+200 - 11+000 km) i obsługuje go Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Oddział Tarnobrzeg, Inspektorat w Tarnobrzegu.
W wale znajdują się 3 czynne śluzy (w m. Kępie Zaleszańskie gdzie wpada rzeka Osa i za mostem drogowym oraz jedna w m. Kotowa Wola).
Prawostronny wał na rzece Osa liczy 1291 mb przy jej ujściu do rzeki Łęg (0+000- 1+291). Obsługuje go Inspektorat PZMiUW w Nisku.
Corocznie koszone są wały przeciwpowodziowe rzeki San, Łęg i Osa.
2. Rozbudowa lewego wału na rzece San na długości około 5 km ma została ukończona do końca czerwca 2015 roku. Dotychczasowy wał przeciwpowodziowy został podwyższony i poszerzony oraz uszczelniony przesłoną przeciwfiltracyjną z gruntobetonu w głąb na ok. 8 metrów, zostały przebudowane też rampy wałowe. Wzdłuż wału pojawiły się nowe drogi powodziowe oraz zamykane szlabany. W ramach projektu przebudowano śluzę wałową tzw. Rynsztok, gdzie ma swoje ujście starorzecze Sanu, zostały również rozebrane stare i nieczynne śluzy.
3. Na terenie gminy Zaleszany pod koniec roku 2015 zakończono rozbudowę istniejącego obwałowania rzeki Łęg na terenie gmin Gorzyce i Zaleszany tj. zadania pn. „Łęg III - rozbudowa lewego wału rzeki Łęg w km 5+000-7+580 na dł. 2,58 km oraz prawego wału w km 5+200-11+000 na dł. 5,80 km na terenie gm. Gorzyce i Zaleszany”.
Podczas rozbudowy wału na długości prawie 6 km prawego korpusu wału wykonano przeciwfiltracyjne zabezpieczenie podłoża w głąb na kilka metrów, podwyższono i poszerzono wał, wykonano drogi powodziowe, rampy wałowe oraz przebudowano śluzy wałowe w Kępiu Zaleszańskim przy ujściu rzeki Osa do rzeki Łęg i przy drodze powiatowej oraz w Kotowej Woli.
4. Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie ma opracowaną dokumentację na wykonanie zadania pn. „Ochrona przed powodzią rzeki Osa w km. 0+000-10+900 na terenie

miejsowości: Kępie Zaleszańskie, Kotowa Wola, Obojna gmina Zaleszany, Jamnica, gm. Grębów woj. podkarpackie”. Decyzja środowiskowa inwestycji uprawomocniła się na początku kwietnia 2015 roku.

Wspólnymi siłami Wójta, Marszałka Województwa, Wojewody Podkarpackiego, Starosty Stalowowolskiego oraz wielu przychylnych osób udało się zagwarantować, że przedmiotowe zadanie znalazło się w finalnej wersji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, które gwarantują w przyszłości finansowanie inwestycji przeciwpowodziowych.

W dniu 7.10.2015 r. PZMiUW w Rzeszowie zlecił opracowanie projektu budowlanego i wykonawczego oraz uzyskanie decyzji o pozwoleniu na realizację powyższej inwestycji firmie Elektrownie Wodne ZENERIS Sp. z o.o. z Poznania za kwotę 57 1236,60. Zamówione zadania mają się zakończyć do 14.02.2018 r.

W zakresie drożności przepływu rzeki Osa przez cały czas trwa monitorowanie w tym zakresie i dzięki zaangażowaniu osobistym Pana Wójta Pawła Gardego są widoczne efekty poprzez znaczne obniżenie poziomu wody w korycie rzeki, która w ubiegłym roku przez pewien okres czasu przy ujściu wyschła.

5. Do modernizacji prawego wału rzeki Wisła przygotowuje się PZMiUW. Trwają obecnie prace projektowe do zadania pn. „Wisła Etap 2 – Przebudowa prawego wału Wisły na odcinku od Sandomierza do granicy z woj. lubelskim na dł. 14,5 km”.
6. Ze względu na przedłużające się działania administracyjne przy planowanych projektach oraz zakres rzeczowy planowanych robót są to przedsięwzięcia nie w pełni zadowalające - nie likwidujące realnego zagrożenia. Powodzie w miesiącach maj i czerwiec 2010 roku oraz kolejnych latach pokazały faktyczny stan wałów przeciwpowodziowych. Dalszej modernizacji wymaga pozostały odcinek lewego wału rzeki San do granicy z miastem Stalowa Wola oraz pozostały odcinek prawego wału rzeki Łęg na terenie gminy Grębów do mostu drogowego w Jamnicy.
7. W roku ubiegłym zakończyły się prace i konsultacje społeczne nad projektem Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP) dla Regionu Wodnego Górnej Wisły.

W finalnej wersji PZRP na obszarze zlewni Wisły sandomierskiej z Nidą i Czarną Staszowską oraz Sanu i Wisłoka znalazły się m.in. zadania:

- Lista działań strategicznych

Nazwa zadania	Przewidywany koszt	Planowany termin
Wisła Etap 2 - Rozbudowa prawego wału rzeki Wisły na dł. 13,959 km, prawego wału rzeki San na dł. 2,193 km oraz lewego wału rzeki Łęg na dł. 0,112 km, na terenie gm. Gorzyce i gm. Radomyśl nad Sanem, woj. podkarpackie	92 400 000	do 2021
Łęg IV- rozbudowa lewego wału rzeki w km 0+000-5+000 na terenie gm. Gorzyce oraz prawego wału w km 0+000-5+200 na terenie gm. Gorzyce	10 000 000 10 000 000	do 2021 po 2021

Nazwa zadania	Przewidywany koszt	Planowany termin
Uszczelnienie, podwyższenie modernizacja korpusu wału lewego rzeki San w km 9+500-27+00 w miejscowościach Dzierdziówka, Majdan Zbydniowski, Wólka Turebska, Turbia, Pilchów, Charzewice, Radomyśl n/Sanem, Żabno, Wola Rzeczycka, Kępa Rzeczycka, Rzeczyca Okrągła, Rzeczyca Długa, Brandwica, Jastkowie, Chłopska Wola, Pysznica.	28 750 000	do 2021
Budowa polderów wzdłuż brzegów Wisły od ujścia Dunajca do Sandomierza oraz poprawa parametrów hydraulicznych międzywala - ETAP II budowa	40 000 000 523 340 000	do 2021 po 2021

- Lista działań buforowych

Nazwa zadania	Przewidywany koszt	Planowany termin
Ochrona przed powodzią obszarów zalewowych położonych wzdłuż rzeki Osa w km. 0+000-10+900 na terenie miejscowości Kępie Zaleszańskie, Kotowa Wola, Obojna gmina Zaleszany, Jamnica Gm. Grębów woj. podkarpackie	14 000 000	do 2021

W PZRP zaplanowano koncepcję budowy suchego polderu przeciwpowodziowego „San-Pilchów” o pow. 275,76 ha i pojemności 11,4 mln m³ usytuowanego tuż obok Lotniska w Turbi i przylegającego do miejscowości Pilchów i Wólka Turebska. Wg uzyskanych informacji w przypadku jego ewentualnej budowy będą prowadzone rozmowy z władzami gminy oraz odbędą się konsultacje społeczne z zainteresowanymi osobami.

8. W roku 2015 realizowane było zadanie zlecone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie „Analiza zagrożenia powodziowego i programu inwestycyjnego w zlewni Łęgu i Trześniówki”. Zadanie to dotyczyło podobnie jak PZRP oceny zagrożenia powodziowego dla nas ważnego od rzeki Łęg i Osa. W ramach tego zadania zaproponowano do realizacji m.in. zadania:

Nazwa zadania	Przewidywany koszt	Planowany termin
Łęg V- rozbudowa lewego wału rzeki w km 7+580- 21+076 na terenie gm. Gorzyce, Grębów , oraz rozbudowa prawego wału rzeki w km 11+000-19+454 na terenie gm. Zaleszany, Grębów	30 400 000	2021-2030
Budowa zbiornika suchego Krawce (7,361 mln m ³)	11 880 412	-
Zwiększenie rezerwy powodziowej na zbiorniku Wilcza Wola do 4 mln m ³	-	-
Osa - modernizacja prawego wału w km 0+000-1+320 na terenie miejscowości Zaleszany	2 000 000	2021-2030
Ochrona przed powodzią obszarów zalewowych położonych wzdłuż rzeki Osa w km 0+000 – 10+900 na terenie miejscowości: Kępie Zaleszańskie, Kotowa Wola, Obojna gmina Zaleszany, Jamnica gm. Grębów woj. podkarpackie	4 720 000	2021-2030
Budowa przepompowni na Kanale R-Ł-1-2 (R-9) (Dopływie z Jamnicy w m. Jamnica do rzeki Łęg)	1 100 000	-

9. Na terenie gminy Zaleszany rozpropagowano składanie wniosków o wycinkę drzew i krzewów wśród właścicieli działek w międzywalu rzeki San. Przez cały czas udzielane są informacje, po przez kontakt osobisty lub przez telefon, osobom mającym grunty na terenie naszej gminy.

Sytuacja zadrzewień na terenie międzywala rzeki Łęg na terenie naszej gminy przedstawia się korzystnie.

Sprzęt przeciwpowodziowy znajduje się w magazynie przeciwpowodziowym w Majdanie Zbydniowskim, w jednostkach OSP oraz w magazynie OC w Zaleszanach. Stan najważniejszego sprzętu p.pow. przedstawia się następująco:

- 34 000 worków przeciwpowodziowych,
- 90 m rękawów przeciwpowodziowych do napełniania wodą (9 kpl. dł. 10 m, szer. 100 cm i wys. 40 cm)
- 700 m² geowłókniny,
- 575 m² folii,
- 162 łopat,
- łódź 6 os. z silnikiem zaburtowym – OSP Zaleszany + samochód terenowy Ford Ranger 4x4,
- łódź 6 os. płaskodenna, aluminiowa z silnikiem zaburtowym – OSP Kotowa Wola + samochód terenowy Ford Ranger 4x4,
- ponton „Orka” 4 os. – magazyn OC.

10. Działania ratownicze pod względem zabezpieczenia wałów przeciwpowodziowych realizowane są głównie przy pomocy druhow z Ochotniczych Straży Pożarnych, strażaków Państwowej Straży Pożarnej, miejscowych przedsiębiorców i okolicznej ludności. W razie niewystarczających sił można wystąpić z prośbą o pomoc do Starosty, Wojewody jak i Wojska zachowując drogę służbową.

11. W dniu 29 kwietnia 2015 roku w m. Kotowa Wola odbyły się ćwiczenia zgrywające powiatu stalowowolskiego w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego od rzeki Osa.

Akcją kierował Wójt Gminy Zaleszany – Pan Paweł Gardy przy udziale Starosty Stalowowolskiego – Pana Janusza Zarzecznego, Z-cy Komendanta Powiatowego PSP - mł. bryg. mgr Jerzego Lipko, pracowników Starostwa Powiatowego, oficerów z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz z Komendy Powiatowej Policji w Stalowej Woli.

W akcji ratunkowej natomiast uczestniczyli strażacy z Komendy Powiatowej PSP w Stalowej Woli oraz drhowie z KSRG OSP z Kotowej Woli, Skowierzyna, Zbydniowa, Turbi, Pilchowa i OSP z Zaleszan.

W akcji ratunkowej użyto dwóch workownic:

- jednej z KP PSP Stalowa Wola – workownicy zamontowanej na przyczepie i dozującej piasek,
- drugiej z firmy Dressta Sp. z o.o. ze Stalowej Woli – workownicy zamontowanej na koparko-ładowarce, napełniającej jednorazowo 12 worków.

Dodatkowo do transportu wykorzystano ciągnik z wozem użyczonym przez Pana Jana Ideca, quad z przyczepą z KP PSP Stalowa Wola oraz koparko-ładowarkę Pana Daniela Ideca.

Na początku ułożono na skarpie rzeki Osa trzy rękawy wodne, które napełniono wodą z Osy.

Rękawy wodne szybko podwyższyły skarpę o ok. 40 cm w zamian za ułożenie kilkuset worków z piaskiem. Nieopodal zabezpieczono podsiąki tzw. „gejzery” i studzienkę kanalizacyjną.

Następnie przystąpiono do układania ok. 60 m wału przeciwpowodziowego na uszczelniającej folii.

W akcji użyto ok. 1700 szt. worków, 100 m² folii oraz ok. 30 ton piasku.

W ćwiczeniach jako obserwatorzy udział wzięli m.in. Pan Leszek Surdy – Wójt Gminy Gorzyce, Pan Jan Nowak – Radny Powiatu Stalowowolskiego, Pan Józef Dul – radny RG i sołtys wsi Kotowa Wola oraz przedstawiciele firmy Dressta Sp. z o.o. ze Stalowej Woli.

Opracował:

Główny specjalista
ds. obronnych
i zarządzania kryzysowego

Arkadiusz Perła

WÓJT GMINY
mgr inż. Paweł Gardy